

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

**Силабус навчальної дисципліни
«Технології проведення бізнес тренінгів»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС. 2 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.псих.н., проф. Литвиненко Ольга Дмитрівна доцент кафедри, к.і.н., доц. Дружкова Ірина Сергіївна доцент кафедри, к.е.н., доц. Кусик Наталія Львівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань і практичних навичок з організації та проведення бізнес-тренінгів як ефективного інструменту професійного розвитку персоналу. Особлива увага приділяється розробці тренінгових програм, методикам групової взаємодії, фасилітації, оцінці результатів тренінгу та принципам ефективної комунікації з аудиторією. Курс готує майбутніх фахівців до ролі бізнес-тренера в корпоративному та освітньому середовищі, з акцентом на розвиток soft skills, управлінських і підприємницьких компетентностей.

Мета дисципліни: Вивчення дисципліни є підготовка здобувачів вищої освіти 2 (магістерського) рівня до професійної діяльності у сфері бізнес-освіти та консалтингу, шляхом формування знань, умінь та установок щодо організації, проведення й оцінювання ефективних бізнес-тренінгів, спрямованих на розвиток персоналу, лідерських навичок і корпоративної культури.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Завдання дисципліни:

1. Ознайомити здобувачів з теоретичними засадами та класифікацією бізнес-тренінгів.
2. Сформувати навички розробки та структуризації тренінгових програм відповідно до запиту замовника.
3. Навчити методам фасилітації, ведення групи, управління динамікою групових процесів.
4. Засвоїти інструменти оцінювання ефективності тренінгових впливів.
5. Сформувати вміння адаптувати тренінги під особливості аудиторії та корпоративне середовище.
6. Розвинути здатність до рефлексії, етичної взаємодії з учасниками та зворотного зв'язку.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні поняття, моделі та види бізнес-тренінгів;
- етапи розробки та впровадження тренінгової програми;
- принципи організації ефективної комунікації з учасниками тренінгу;
- етичні стандарти діяльності тренера;
- методи аналізу запиту й оцінки ефективності тренінгу.

Вміти:

- розробляти структуру бізнес-тренінгу, створювати тренінгові матеріали;
- проводити тренінги, використовуючи інтерактивні методи (кейси, рольові ігри, обговорення);
- управляти динамікою групи, фасилітувати процес навчання;
- аналізувати зворотний зв'язок і вносити корективи у програму;
- забезпечувати професійну етичну поведінку в ролі тренера.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, аналіз кейсів; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретичні основи бізнес-тренінгу як форми навчання дорослих

У темі розглядається сутність бізнес-тренінгу як сучасного інструменту розвитку персоналу в організаціях. Вивчаються ключові поняття, типи та моделі бізнес-тренінгів. Аналізуються відмінності між тренінгами, семінарами, коучингом та іншими формами навчання дорослих. Пояснюються завдання тренінгів у контексті професійного розвитку та формування компетенцій. Розглядається класифікація бізнес-тренінгів за метою, тематикою, методами і цільовими аудиторіями. Значну увагу приділено андрагогічним принципам

навчання дорослих та формуванню професійної ідентичності бізнес-тренера.

Тема 2. Структура та етапи підготовки бізнес-тренінгу

Тема присвячена процесу створення повноцінної тренінгової програми. Вивчаються етапи аналізу запиту клієнта і визначення навчальних цілей. Розглядається побудова логіки тренінгу, поділ його на модулі, структурування занять. Навчання включає планування змісту, підготовку кейсів, вправ, завдань, інструкцій і презентацій. Детально розкриваються питання підбору форматів, тривалості, методів роботи. Також обговорюються організаційні аспекти: узгодження часу, місця, технічних засобів, регламенту та форми зворотного зв'язку.

Тема 3. Методи і техніки бізнес-тренінгу

У темі аналізуються найбільш ефективні методи активного навчання у тренінговому форматі. Розглядаються можливості використання групових дискусій, мозкових штурмів, кейс-методів, симуляцій, рольових ігор. Обґрунтовується доцільність тих чи інших методів у залежності від теми, структури групи та поставлених цілей. Розглядається принцип інтерактивності та включення учасників до процесу. Вивчаються техніки рефлексії, які сприяють закріпленню отриманих знань і навичок. Пояснюється застосування візуальних, цифрових і мультимедійних ресурсів у тренінговій роботі.

Тема 4. Психологія групової динаміки у бізнес-тренінгах

Тема присвячена розумінню міжособистісних процесів, які впливають на перебіг тренінгу. Вивчаються стадії розвитку тренінгової групи, феномени групових ролей, лідерства та неформальної ієрархії. Аналізується вплив групової динаміки на ефективність засвоєння матеріалу. Розглядаються способи управління конфліктами, опором та складною поведінкою учасників. Увага приділяється створенню атмосфери психологічної безпеки, що сприяє відкритості й саморозкриттю. Тренерські техніки фасилітації, активного слухання та емоційного утримання групи є важливим аспектом теми.

Тема 5. Проведення бізнес-тренінгу: практика та стиль тренера

У темі розкриваються практичні аспекти організації й ведення тренінгу. Вивчаються прийоми встановлення контакту з учасниками, створення залученості й підтримки інтересу. Розглядається використання голосу, міміки, жестів, простору та інших засобів невербальної комунікації. Аналізуються способи управління часом, адаптації програми до змін, робота з неактивними чи надмірно домінуючими учасниками. Пояснюються способи ефективного завершення тренінгу, підбиття підсумків, організації обміну досвідом. Значна увага приділяється індивідуальному стилю тренера, його гнучкості та етичній поведінці.

Тема 6. Оцінювання результатів тренінгу та розвиток бізнес-тренера

Остання тема зосереджена на підходах до оцінювання ефективності тренінгової діяльності. Вивчаються чотирирівнева модель Кіркпатріка, ROI-аналіз та інші інструменти вимірювання результатів. Аналізується збір якісного й кількісного зворотного зв'язку, проведення посттренінгових інтерв'ю, анкетувань та спостережень. Розглядаються підходи до професійного саморозвитку бізнес-тренера: супервізія, участь у фахових спільнотах, портфоліо, сертифікація. Обговорюються принципи етичної рефлексії та збереження якості тренерської практики в умовах постійних змін.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Ільків Н.В. Теорія та практика бізнес-тренінгів: Методичні вказівки та плани практичних занять з дисциплін гуманітарного циклу для студентів третього року навчання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 32 с.
2. Ільків Н.В. Теорія та практика бізнес-тренінгів: Методичні поради щодо організації самостійної роботи студентів III курсу денної форми навчання. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 32 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

3. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 308 с.
7. Ідеї. Натхнення. Рішення: посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.]; упоряд. Н. Трамбовецька. К. : Інша освіта, 2015. 70 с.
1. HBR's 10 Must Reads on Communication (with featured article "The Necessary Art of Persuasion," by Jay A. Conger). Harvard Business School Press, 2015.208 pp
2. HBR's 10 Must Reads on Managing People (with featured article "Leadership That Gets Results," by Daniel Goleman). Harvard Business School Press, 2016. 276 pp
3. Philip Kotler. Marketing Insights from A to Z. 80 Concepts Every Manager Needs to Know. John Wiley & Sons Inc, 2018.
4. Raphael Amit, Christoph Zott. Business Model Innovation Strategy. Transformational Concepts and Tools for Entrepreneurial Leaders. Wiley, 2020. 368p.

Додаткова:

1. Джонсон Девід В. Соціальна психологія : тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В. ; [пер. з англ. В. Хомика]. К. : Вид.дім «КМ Академія», 2003. 288 с
2. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І., Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
3. Петрович В. С. Я хочу бути тренером : настільна книга тренера початківця : метод. вказівки / В. С. Петрович, О. Ю. Закусило. 2- е вид. доповн. Луцьк, 2014. 60 с.
4. Слободянюк І. А. Тренінг партнерського спілкування./ Ігор Антонович Слободянюк. К.: Навчально-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2010. 48 с.
5. Усіченко І., Хабарова А., Ларіонова Нечерда О., Порохняк, Гановська Л.. Тренінги як інтенсивне навчання Київ: Видавничий цент «Адаптація» МО «Жіноча громада», 2014. 235с.
6. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 250 с.
7. Чебикін О. Я., Сінельнікова Т. В. Психологічні основи тренінгових технологій : монографія. ПНЦ НАПН України. Одеса : ТОВ Лерадрук, 2013. 229 с.
8. Бондаровська В. Особливості підготовки і проведення соціально-педагогічного тренінгу. Допомога кризовим сім'ям / В. Бондаровська, О. Куриленко, Т. Гуцаленко. К. : Ред. загальнопед. газет, 2013. 106 с.
9. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. К.: „Центр навчальної літератури”, 2006. 968с.
10. Вітенко І., Борисюк А., Вітенко Т. Соціально-психологічний тренінг. Книги XXI, 2008. 124 с.
11. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. Посібн. К.: Каравелла, 2007. 280 с.
12. Земба А. Б. Проблема ефективності управління студентською групою: тренінг розвитку лідерських якостей студентів. Практична психологія та соціальна робота. 2007. № 3. С. 42-48.
13. Калинич І. Психологія ділового спілкування. Ужгород: Мистецька лінія, 1999. 112 с.
14. Керик О. Використання тренінгових технологій у професійній підготовці фахівців соціальної сфери / О. Керик Молодь і ринок. 2015. № 2. С. 136-140.
15. Лефтеров В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т] / В. О. Лефтеров. Донецьк : ДЮІ, 2008. Т. І. : Методологія психотренінгу та його використання у професійнопсихологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров. 2008. 242 с.
16. Луганцева О. Г. Тренінговий цикл як конструктивний елемент тренінгової технології

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- навчання / О. Г. Луганцева Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. 2015. № 1. С. 216-220.
17. Лук'янчук Н. Класифікація видів тренінгів / Н. Лук'янчук Навчання і виховання обдарованої дитини. 2013. Вип. 1. С. 272-279
18. Максимова Н.Ю. Тренінгові технології як засіб формування духовності особистості студентів / Н.Ю.Максимова Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. К.:ГНОЗІС, 2007. Т.10, Ч. 4. С.334-342.
19. Мешко Г. М., Мешко О. І. Психолого-педагогічний тренінг як засіб гармонізації особистості майбутнього вчителя. Освіта регіону. 2013. № 3 (33). С. 330-335.
- Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу : Навч. посіб. К. : МАУП, 2004. 192 с.
- Навчання дорослих. Тренінг для тренерів. Депонований рукопис. Всеукраїнський фонд "Крок за кроком.", Київ: 2001 р 17. Приходько В. В. Соціально психологічний тренінг як засіб формування комунікативної компетенції / В. В. Приходько Вісник Львів. ун-ту. 2005. Вип. 19. Ч.1. С. 182-188.

Інформаційні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua/>
4. American Psychologist. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp>
5. Journal of Personality and Social Psychology. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/>
6. Science: (AAAS). Режим доступу: <http://www.sciencemag.org>
7. Taylor & Francis. Режим доступу: <http://www.informaworld.com>
8. ScienceDirect. Режим доступу: www.sciencedirect.com

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.